

Mając na uwadze trwające już od dłuższego czasu rządowe prace nad projektem ustawy o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, a w szczególności informacje dotyczące rozważanego wprowadzenia możliwości zaliczania produktów współuwodornienia, czyli uwodornienia olejów roślinnych w środowisku oleju napędowego, do realizacji Narodowego Celu Wskaźnikowego, 12 maja br. [Koalicja Na Rzecz Biopaliw](#) przedstawiła Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi swoje stanowisko w tej sprawie.

Technologia współuwodornienia wiąże się z użyciem mieszanek surowcowych tj. dodatku oleju roślinnego do mineralnych frakcji rafineryjnych, co powoduje, że we wszystkich produktach wyjściowych uzyskujemy pewien udział komponentów węglowodorowych pochodzenia roślinnego, tj. z biomasy, trudny do oznaczenia z analitycznego punktu widzenia. Zachodzące podczas głębokiej hydrrafinacji olejów napędowych reakcje powodują powstawanie nieznanej ilości węglowodorów pochodzących z biomasy o zmienionej strukturze, a tym samym zmienionych właściwościach, co z kolei skutkuje ich nieokreślonym udziałem w różnych frakcjach produktowych. Zmienność otrzymywanych produktów, oprócz rodzaju surowca, zależy od całej grupy dynamicznie zmieniających się parametrów procesu, również powstające podczas hydrrafinacji produkty uboczne mają wpływ na bieg reakcji hydrrafinacji (np. H₂S, NH₃, H₂O). Biorąc powyższe pod uwagę, należy podkreślić, że realizacja NCW przy udziale produktów współuwodornienia doprowadziłaby do sytuacji, w której ilość biokomponentów powstałych w wyniku zastosowania tej technologii w praktyce nie byłaby możliwa do dokładnego oszacowania ilościowego. Pojawia się zatem pytanie na czym miałyby polegać naliczanie samego NCW skoro nie wiadomą pozostaje faktyczna ilość wprowadzonych do paliw transportowych biokomponentów?

Podstawowym celem opracowywanych obecnie założeń do nowelizacji ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych jest implementacja do prawodawstwa krajowego przepisów Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniająca i w następstwie uchylająca dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE. Biorąc powyższe pod uwagę, zwłaszcza w kontekście upłynięcia z dniem 5 grudnia 2010 roku terminu wdrożenia w/w regulacji, w opinii Koalicji Na Rzecz Biopaliw niezwykle istotną kwestią pozostaje sposób implementacji dyrektywy w krajach członkowskich UE, którym udało się dotrzymać niniejszego terminu. Jako przykład należy tutaj wskazać niemiecką federalną ustawę z dnia 15 marca 1974 r. o ochronie przed emisją (ustawa o ochronie o ochronie przed szkodliwym oddziaływaniem zanieczyszczeń

powietrza, hałasu, wstrząsów i podobnych zdarzeń na środowisko naturalne - nowelizacja aktu w omawianym zakresie została opublikowana 26 listopada 2010 r. w Dzienniku Ustaw pod nr I 1728), której §37b określający wymagania wobec biopaliw mówi, iż „Oleje biogeniczne, które są uwodorniane w procesie rafineryjno-technicznym wraz z olejami pochodzenia mineralnego, jak też wyroby energetyczne o zawartości bioetanolu poniżej 70%-obj., do których dodawane są zawierające bioetanol wyroby z podpozycji 3824 90 99 Nomenklatury Kombinowanej, nie będą zaliczane na poczet spełniania zobowiązań według §37a (...)” Z kolei zgodnie z §37a, odnoszącym się wprost do realizacji przez Niemcy postanowień wspólnotowego pakietu klimatycznego, „Zobowiązani (...) od roku 2015 muszą wprowadzać do obrotu minimalne ilości biopaliwa zastępującego paliwo gaźnikowe i olej napędowy, dzięki któremu ilości gazów cieplarnianych [pochodzących ze spalania] łącznej ilości paliwa gaźnikowego i oleju napędowego włącznie z biopaliwem zastępującym paliwo gaźnikowe i olej napędowy zostaną zmniejszone o niższe udziały procentowe:

- od roku 2015 o 3%
- od roku 2017 o 4,5%
- od roku 2020 o 7%.”

Mając powyższe na uwadze, co stanowić powinno dla Polski przykład odpowiedniego zastosowania przepisów Dyrektywy 2009/28/WE, pragniemy z całą stanowczością podkreślić, że mieszanki surowcowe (surowce naftowe i oleje roślinne) poddane procesom hydorafinacji na instalacjach do przerobu komponentów naftowych w rafineriach oleju mineralnego nie są uwzględnione w treści Dyrektywy zarówno jako biopaliwo oraz jako sam proces wytwarzania biopaliw. Co więcej, dyrektywa nie definiuje również możliwości wykorzystania biopaliw jako dodatku do procesu rafinacji samej ropy naftowej jak i dodatku do procesów rafinacji półproduktów oraz pozostałości z poszczególnych procesów technologii przerobu ropy naftowej. Sama natomiast definicja pojęcia „biopaliwa” wymieniona w art. 1 omawianej dyrektywy ogranicza się do „ciekłych lub gazowych paliw dla transportu produkowanych z biomasy” ograniczając tym samym wprost katalog stosowanych do takiego celu surowców.

Jednocześnie, Koalicja Na Rzecz Biopaliw zwraca uwagę na inną kwestię związaną z wytwarzaniem biokomponentów na cele realizacji polityki Unii Europejskiej względem paliw transportowych do 2020 roku. Zgodnie z Dyrektywą 2009/28/WE produkty powstałe w wyniku technologii hydorafinacji olejów roślinnych mogą partycypować w realizacji Narodowego Celu Wskaźnikowego określającego obowiązkowy udział biopaliw w ogólnym wolumenie paliw transportowych. Taki sposób wytwarzania biopaliw został ujęty w technologii NExBTL opracowanej i wykorzystywanej na szeroką skalę przez Neste Oil. Koncern uruchomił pierwszą tego typu instalację w 2007 roku, kolejną w roku 2009. Podstawowym surowcem dla tych mocy wytwórczych jest olej palmowy, którego zużycie na cele paliwowe przez Neste Oil, zgodnie z oficjalnymi danymi firmy, wyniosło 120 tys. ton w 2008 roku. Olej palmowy jest najtańszym olejem roślinnym na rynku światowym, co wynika z uwarunkowań klimatycznych uprawy

Olejewca Gwinejskiego, potocznie zwanego palmą oleistą, odbywającej się głównie w Malezji, Indonezji, krajach Ameryki Południowej i środkowej Afryce. Ekspansja uprawy tej rośliny mająca miejsce nie tylko na tradycyjnych użytkach rolnych, ale także powodująca redukcję areалу lasów tropikalnych i innych cennych przyrodniczo naturalnych kompleksów roślinnych powoduje ogromne problemy natury społecznej w tych krajach, jak również stanowi realne zagrożenie dla klimatu i bioróżnorodności. Postrzeganie biopaliw przez ten pryzmat powoduje jednocześnie negatywną zmianę w postrzeganiu biopaliw również w Europie, gdzie produkcja surowców rolniczych dla biokomponentów odbywa się w zgodzie z restrykcyjnymi warunkami postawionymi przez zasadę wzajemnej zgodności (cross-compliance) i pozostałe wymogi wynikające ze Wspólnej Polityki Rolnej UE. Korzystając zatem z technologii hydrrafinacji olejów roślinnych trudno określić tego rodzaju działania jako zbieżne z ideą biopaliw, zwłaszcza w kontekście zrównoważonego rozwoju, o którym mowa w Dyrektywie 2009/28/WE.

Rozszerzając o aspekt gospodarczy powyższą kwestię, Koalicja Na Rzecz Biopaliw pragnie zwrócić w szczególności uwagę na fakt, że omawiana technologia umożliwia wprost realizację założeń strategicznych Unii Europejskiej związanych ze zwiększeniem udziału biopaliw do roku 2020 w oparciu o surowiec importowany, którego koszt wytworzenia determinowany czynnikami mikroekonomicznymi i klimatycznymi zawsze będzie niższy w porównaniu do europejskiej produkcji, analogicznie do innych dziedzin rolnictwa. Rozwiązanie takie nie tylko negatywnie wpływa na środowisko naturalne, lecz dodatkowo powoduje, że zależność energetyczna pozostaje na podobnym poziomie zmieniając jedynie rodzaj i źródło nośników. O ile import paliw kopalnych jest koniecznością to potencjał rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego w Unii Europejskiej stanowi wystarczający gwarant możliwości oparcia polityki biopaliwowej na surowcach wytwarzanych w głównej mierze na naszym kontynencie. Szanse, jakie daje prawidłowa stymulacja rozwoju tego sektora powinny stanowić przyczynek do ukierunkowanych w tym zakresie inwestycji na terenie Wspólnoty.